

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ ШАЛЕ.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Преплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

СВЕТ ЈЕ ОВАЈ ПОЗОРИШТЕ.

Свет је овај позориште,
Рекла моја стрина, —
И заиста, свет је овај
Вековечна бина.

Сви су људи чланови
Позоришног друшта;
Куд погледаш, завеса
Диже се — ил спушта.

У Мисиру имаћемо
Скоро таку грају,
Као да им дипломате
„Рабагаса“ дају.

Кад се иште да што год
За народност дамо,
Завеса се подигне, —
„Кир-Јању“ гледамо.

Заспи л човек сиромак,
Њега нешто дави,
Пробуди се и види
Исти — „Сан на јави.“

Где је Србин, где Хрват?
Слого наша врисни,
Па погледај пародију
„Пријатеља присни.“

Где су права автономна?
Ко их упропасти?

Та ђаволски записници“
Најбоље ће касти.

Кад запиташ: из Пеште
Шта се ново спрема, —
Наћ' ћеш „Сплетке“ по доста,
Ал „љубави“ нема.

Кад зажелиш „Ултимо“
Да се докотура,
Оно није ултимо
Јер му вичу: њга!

„У лажи је плитко дно“,
Видим на све стране,
Плитко дно јој, ал ипак
Неће да усане.

Узалуд се „Раваница
Зида“, мој јуначе,
Све узалуд, кад „Жена“
И „кроз прозор скаче.“

Свуд ћеш видет „Цигане“
„Хусаре“, „Вампире“, —
Ако нису на бини,
Кроз кулисе вире.

У Босни се позоришни
Постиг'о врхунац:
Сваки дан се представља
„Војнички бегунац.“

Шетња по Новом Саду.

СХХ.

Још кратко време, па ће да прођу школске ферије (саборске ферије пак, особито ферије карловачког сабора још ће дуго трајати), те ће дакле школско звонце опет на ново да позивље своје верне у скамију, па ће дечица наша да оставе у музеум своје пилцике, лопте, змајеве и дангубу по лединама и врбацима, и да започну на ново учити „буки азба“ и „једанпут један јест један.“ Школе ће дакле на ново да започну, те ће нека деца да дођу опет под школску дисциплину, да читају, сричу, рачунају, поје и туку се.

Велику родитељску бригу задаје нам сада наш „Стармали“, коме се навршује ево четврта годишница, па би већ требало штогод да научи. Сад би већ требало да га дамо у „Кишдедоводу“ да научи казати: „Csokolom kezét!“ или код калуђерица у „кloстер“, да се научи мађарском богу молити.

Оно истина у редовну школу могао би поћи тек за две године дана, јер §. 2. школске „Уредбе“ од г. 1872. захтева да дете има шест година, па тек онда да може бити примљен у српску школу да учи мађарски, али ко ће то жив дочекати? Може дотле наићи на њега дифтеритис публичине немарности, или сува болест празнога цена, или ангина Козмино слободне штампе. Па ако га нестане са света, како ће онда одговорити захтеву §-а 2. школске „Уредбе“? С тога се ми премишљамо, да га дадемо дотле у приватне руке, да га поверимо приватним учитељима, да га уче свему оном, што ће га

спремити за редовну школу живота. Тако штудирамо, да му узмемо за приватне учитеље неке опробане снаге и веште педагоге, којима ни брашнар земунски Јанаћ не би могао наћи мане. Посаветовали смо се о том важном предмету са искусним људима и они нам препоручују, да узмемо г. Стевана Јовановића, кијинског посланика на мађарском сабору, да га учи срицати (јер исти је при своме реферирању на мађ. сабору показао да уме прилично срицати); па онда да се погодимо са г. Чедом Мијатовићем, да га учи рачунати (па да се онда за егзистенцију његову не бринемо!); осим тога да му узмемо г. Чобића да га учи како ваља писати; архимандрит г. Пелагић би га могао поучавати у науци вере и молити се богу, (по својим књигама); дебели игуман Н. могао би га водити у гимнастици; г. Тиса би му могао тумачити општеуведену у школама руску рачунаљку (јер с овом г. Чедом не рачуна); г. Аца Зуб би му могао демонстрирати физички закон о падању тела; г. архимандрит Мраовић би му могао предавати мађарски језик (на ком је поздравео пештанске „писатеље и уметнике“, кад су ови недавно незвани дошли у Београд); за немачки језик могли би узети ма којег професора с наше мађарске гимназије, и можемо уверени бити, да ни један од њих неће дете својим знањем претоварити; кад буде старији наш „Стармали“ онда ће већ моћи и у велике школе ићи, где ће штудирати статистику у српских пренумераната (јер му је за сад знање и искуство у томе врло ограничено); моћи ће слушати мађарска права (јер сад неће да их слуша); ако пак изабере техничку струку моћи ће ићи у Бео-

ШОДЛИСТАК.

Толдијина љубав

Од Јована Арања.

ПРВА ПЕСМА

(Наставак.)

Ударише у смех, — то и јест најслађе,
И Пирошка смејућ' с' у кујну изађе,
А наш Чута вели (сам се назв'о тако)
„Хм! зар мени круну? не верујем лако . . .“

Ал већ кад смо сами, међу нама буди,
О данашњем краљу чудно с' нешто гуди —
„Шта!?“ повика газда „синовче, зар тако!“
И удари о сто песницом појако.

Краљ се на то смеј'о: „Махните замерка —
Него, јесте чули, лепа вам је ћерка,
Лепа је кад стоји, лепа је кад шета,
— Ја, бога ми, нисам видео лепша цвета.

Погледа га газда општрицом погледа:
Тај би да се жени, ил је нека беда;
Но кад виде да гост очи не обара,
Уздахну, па онда 'вако проговара:

„Хај, мој драги брале, тако је на свету,
Сваки човек носи неку муку клету;
Јединица моја радост ми је цигла,
Ал и мучна брига са ње ме је стигла.
Она ми весели старе дане моје,
А пазим је, брате, као очи своје,
Она ми је живот, она ми је благо,
Па ипак, па ипак, — хај, ипак за наго.“

Ту ј' обрис'о очи: „Све му друго ваља,
Само ми је једно претешко на краља:
Издао је закон, који оцу крати,
Да не може добро своје кћери дати;
А ја не мам сина мушка наследника.
Ком' ће допасти шуме и добра толика?
Рођац'ма далеким, бог те пита којим, —
То је мука горка у прсима мојим.“

Натушти се чело добром домаћину,
А још би и већма да није при вину,
И да није Лајош готовошћу радом
Тешио га лепо саветом и надом.

Промисливши мало 'вако говори му:
„Нисте-л тога ради били у Будиму?“
Газда главом махну: „Нисам тамо бива.“
Не знајући за што гост то распитива.

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

град да учи како се гради жељезница (тамо има вештих људи, од којих би ту практична знања стећи могао); буде ли пак више воље имао на богословске студије, то ћемо га дати да изучи најпре чизмарски занат, па ће онда лако постати игуманом раваничким; усхте ли пак изобразити се у педагошкој струци, то ћемо га оправити каквом брашвару на науке, јер како је почело код нас, то ћемо ми скорим имати већ — што рек'о мој брат Данчика — читав педагошки „дамфмил“ српски.

По наравно ми у родитељској ревности мало смо се и затрчали; то је још сувише рано, да тако далеко идемо, још не знамо ни на што ће дете воље имати, а можда ће му и дар оскудевати; што се дара тиче ми му за сад већег дара не желимо, него дар од 1 форинте на четврт године. Ово је баш скромна штипендија и сваки члан народа нашег може се лако прославити и постати меценатом и своје име обесмртити, јер ће му име бити сваких 10 дана штампано (на адресу). Тако час о се не штампани име самога Саве Текелије, а то је с тога, што није био претилатник „Стармалога!“ **Аб.**

У Ш Т И П Ц И.

× Читам допис у последњој „Застави“ из Панчева. Мени та реч долази позната и као да сам је некад слушао? Ако би ко знао што о томе, молим да ме извести, ја се само као кроз сан сећам.

= У Панчеву се дакле основала мађарска гимназија. Па што нам нису пре казали: ми би

Па знате-ла ви бар зашто га ј' краљ то пита?
Шта је тиме хтео? — казаћу вам и то:
У Будим га води сад мис'о и душа,
Сетио се свога Толдије Миклуша.

Као златан чунак мис'о му се шета,
Од Миклуша с' крене, к Пирошки долета,
И златном их жицом везује, преплета, —
О да красна пара, два дивотна цвета!“

„Елем“ наставиће „ја би то овако:
Отиш'о би краљу, (к њему може свако)
Рек'о б': тај сам и тај, морадох ти доћи,
Да у тебе тражим лека и помоћи;

Имућан сам човек, — а година ј' доста,
Немам сина, тек ми једна ћерка оста,
Подари јој право, као детић да је,
Да њој могу писат' све своје имање.

„Краљ је Лајош млаћан, (баш мојих година)
Јуначко играње, то му је милина;
То ти ваља знати, па се за то лати,
Ствар удеси вешто, па обећај нешто:

Да ћеш на свом дому држат' неку славу,
Јуначко играње, господску забаву,
Најбољем јунаку кћер ћеш своју дати, —
Тако и уради, нећеш се кајати.“

им дали нашу мађ. гимназију те не би морали нову оснивати, и толики новац трошити, који би се на дочек пештанских „уметника“ могао употребити.

⊙ Кажу да неки данашњи Текелијни питомци не знају српски. Е па пок. завештатељ је и сам желео, да му питомци уче стране језике, само што они то врло далеко, чак до заборавности српског језика терају.

□ У фабрици дувана и цигара у Будапешти побуниле се жене раднице и вичу: Рђав је дуван! — Шта ће на ово рећи тумачи јавнога мњења (ако су дуванице)?

⊕ У Андрашијевим собама у Будиму пађоше ономад крадене златне и сребрне ствари. (То јест што су лопови понели, па се на ларму разбегли).

* Узрок оставци министра комуникације Ордије нагађају новине још једнако и не могу да погоде. Ми смо с поуздане стране извештени, да је друштво „уметника“ будапештанских, што је недавно посетило Нови Сад, саопштило министру како изгледа наш рузмарински сокак и рибања пијаца, те је министар услед тога одмах поднео оставку.

× Један Чивутин се тужио лекару, да има болове у крстима; но лекар му је доказао да то не може бити, јер Чивути немају крста.

+ Неки учитељ осудио је једног немирног свог ђака, да мора трипут узастопце изговорити име чув-

Обрадова с' газда: „Златне су ти речи!
Тако ћу и радит', богу се молећи.
Ја не тражим ћери богатога друга,
Има овде доста имања и слуга;

Ја човека тражим, јуначна детића,
Не старином, грбом, већ срцем племића,
Па ко се покаже јунак понајбољи,
Нек ми буде зетом по божијој вољи“.

Он се развесели, — само што не вели:
„Ето госте, брате, прилике и за те!
Ако ти је мила Розгов'ева ћерка,
Покажи се и ти јунак без замерка.“

Ал у краља мис'о беше са свим друга;
Његово је срце већ имало друга;
Он је већем срећан, па му сада прија
Да та иста срећа и другим засија.

Зборили су о том јоште позадуго,
Пређоше на друго, и на много друго;
А кад Лајош уста, по поноћнем добу
Пирошкица оде у гостинску собу,

Наместила ј' госту постељицу меку,
Бела ј', мислиш да је опрана у млеку,
На узглављу сваком веза изобилна,
А горе комарник, пређа му је свилна.

нога норвешког песника Бјернстјерна Бјерн-
сона.

* * *

† Египатски Кедизе волео би, да је његова земља
Безарабија (т. ј. без Арабија). Аб.

Нешто што не разумемо.

Мени је нешто врло нејасно, а рад би да се обавестим. Наше новосадске новине доносе опширан и симпатичан извештај о дочеку темишварског владике Бранковића. Ту се у описима спомиње „свечан улазак“, „лепо окићена станица“, „изасланство многих општина“, „епископов отпоздрав на мађарском језику“ „пратња многобројног света“, „грување прангија“, „жупан Ормош и поджупан Рац“, „12 у бело обучених девојчица“ и друге нузгредне ствари, а што је најглавније, то су заборавиле наше новине да нам кажу: А то је, да нас обавесте који је то Бранковић?

Овако може каква незналица помислити, да је то онај исти Бранковић, о коме су нам те исте новине са осудом приповедале да је гласао на сабору за Германа, а у синоду (већ као владина) против сазивања сабора?

А то за цело неће бити тај исти, јер се ни психолошки ни политички не би дало протумачити, од куда сада то интересовање за његов „свечан улазак“, за његов „мађарски отпоздрав“ и за његових „12 у бело обучених девојчица“!!!

Допратише госта, лаку ноћ му желе,
А њега су мисли далеко завеле,
Пре нег што ће лећи мало се прошета,
Па из торбе вади листак пергамента,
Ту написа нешто, што је наумио,
Код имена ј' свога печат ударио,
Печат здраво мали, као да воска штеди,
Печат врло мали, али много вреди.

Јер када је с јутра, чим је данак сван'о
Краљ из одра уст'о, да путује рано,
(Он се тешко крено из тог милог кута, —
Опраштали су се и два и три пута)
Кад је газда с ћерком глед'о дуго за њим,
Док се не изгуби у луговма далњим,
Пирошка се врати у собу и спази
На постељи листак, који 'вако гласи:

„Пирошка, јетинче Розгоњија Павла,
Од данаске има синовљега права,
И отац ће њојзи све писати моћи.
А први дан д'ова гости ће вам доћи;
Ту ће бити игре соколова млади,
Ко најбољи буде тога нек награди
Пирошкица красна даром срца свога, —
То ј' воља Лауша, креља мађарскога.“

(Продужиће се.)

Erklären Sie uns Herr Oerindur,
После оног „Moll-a“, овај „Dur“?*)

Загонетке за децу.

(Која не читају „Невен“)

1.

Које су најстарије новине?
(„Видело“, јер га је бог још при свтарању света створио).

2.

Каква је реч „Видело“?
(Француска — Vie de l'eau — и значи водени живот, с обзиром на чланке).

3.

Ко је најкрататији?
(Онај владика, што је толике басамаче на једанпут прекорачио).

4.

А ко има најситније кораке?
(Карловачко гимназијско здање, јер се никад не кречи.)

5.

Ко је најбољи домаћин?
(Егзекутор, јер нам не да спавати — однесе за порцију и јастуке.)

6.

Зашто се новине штампају црним словима?
(Од жалости, што их бечкеречка читаоница неће да држи).

7.

Преко које се ћуприје не може прелазити?
(Преко новосадске жељезничке ћуприје, јер није готова). Аб.

Да смо весели, браћо Кикинђани!

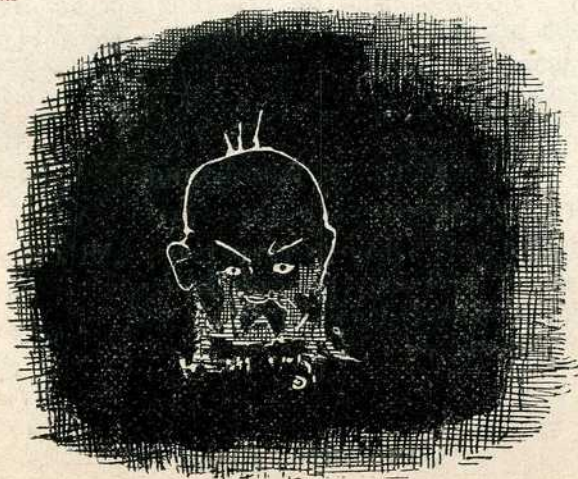
У познатом великом говору, којим је др. Мих. Полит на угарском сабору критиковао правац источне политике аустроугарске, спомињао је говорник често пута фразу: „источно питање.“

После седнице саборске састане се садањи кикиндски посланик на угар. сабору Стева Јовановић (познат српској публици својом бесмртном бламажом на угар. сабору, у питању верификације), са неким својим познаником те у разговору дођу и на тај говор др. Полита.

Између осталог, рећи ће кикиндски посланик г. Стева Јовановић: Али кажи ти мени молим те, тај Полит непрестано спомиње неко „источно питање.“ Шта се подразумева под тим речима: „источно питање?“ Шта је то: источно питање?

Да смо весели, браћо Кикинђани!

*) Ја нисам гроф Ериндур, него ми је име Стевица, али мислим да ће то бити онај Ђ. Бранковић, што се зимус уписао у чланство народног клуба у Карловцима. Слагај.

У тој густој египатској помрчини има ипак нешто, што свако види и без свеће.

(„Humor. Listy“)

Окренуо се свет.

Да се свет окреће, то ми давно знамо, па нам није чудо, — али је чудо кад се цео свет окрене за један часак, и то тумбе, и то у кашици воде, — т. ј. у „Ujvidék-“ у

Дерите све мапе и атланте, не вреде више ни по муле дувана, географија је претрпела земљотрес.

Ако не верујете, читајте, 34. број „Ujvidék-a.“ Ту ћете наћи, да између Турске и Угарске није никад било бедема српских, о које се кршила сила азијатског беса, кад год је пошла к северу. Неки браца Будаји заб'о је шиљастим брком у географију прошлости и садашњости, па је избацио српски народ из свог географског положаја и треснуо га тамо негде на север. И тако сад више није истина да је српски народ био увек први Турцима на ударцу, да су српске груди чувале Јевропу од азијатских чорда, и да су Турци само кроз море српске крви могли доћи до Пеште и Беча. Сад је наједаред постало истином, „да би без мацарског мача, мишце и штита српски народ био потлачен копитама јаничарских коња.“

И тако се јуче на св. Стевана доказало да цела историја лаже, а само је оно истина што неки Dr. Budai Jozsef у сну бунца.

Умесно питиће.

Намастир Грабовац у Барањи нема шуме ни пашњака, него нешто ораће земље и то слабе, и нешто винограда (парлога) па до уређења калуђерске плате имали су калуђери годишње (17.) седамнаест форината на прање и друге ситнице, а архимандрит на исту цел (70.) седамдесет форината. Па при тако малој плати, стекао је покојни архимандрит Чупић пуну једну чарапу дуката. Сад неки питају: колико су чарапа дуката они архимандрити стекли, који су с хиљадама намастирским располагаали?

он што напише, от су таке измишљотине, у које ни он сам не може да верује.

Ђира. Господ. М. Јокаји пише нов роман, у коме узима у подсмеј српске гусле и гуслари.

Спира. Читао сам, он вели да су српски гуслари неки пророци, који донде измишљавају, док на последак и сами поверују у своје измишљотине.

Ђира. Па тиме се српски гуслари и разликују од г. Јокаја, јер

П у с л и ц е.

Министру Тиси прете, да ће при идућим изборима посланика, његов рођени син ступити као против-кандидат, против њега. (Па кад може рођени син против оца, можемо му се кашто противити и ми, који му нисмо баш тако рођени).

Ономад иззваше све Бечке новине владику Стојковића: Erzbischof-ом. (Можда су Бечки новинари држали какав тајни српски сабор, па нам изабрали г. Стојковића за митрополита, да загладе мало бруку, која је бачена на српску аутономију.

У Нештанским круговима кажу да ће г. Добрајнски на ново бити стављен под оптужбу. Кривица му је та: како он сме бити невин!

Умре нам и министар Сенде. О мртвим министарма немамо ништа друго рећи до хришћанске пожелe: Бог нека му буде милостив! (Један несташни домишљан рече нам: да је покојник јамачно лако умр'о — смрт није и мала много посла, само је из имена г. Сенде избрисала прво писмо, и таки је остало: Ende):

Кад се гдегод пронађе нов извор киселе воде, то политичне новине таки раструбе. Али как ти исти новинари наиђу где на кисело вино или на кисело гро ж ђ е, — онда ћуте као заливени.

Тако је то било.

Што се „Ћоса“ с „Брком“ слаже

„Видело“ замера,

Том је послу опсовало

Најпре триста вера;

А за тим је намигнуло,

И, створи се — „Ера.“

Калимегданџија.

Све нове и нове рудокопње.

Учестале сличне вести
Из разних крајева;
Људи рију испод земље
На форму мишева.

А земљи је доста рупа,
Ал све нису празне,
Те с' у њима наилази
— На метале разне.

С десна чујеш жуте гласе,
Да су нашли злата;
С лева стижу бели гласи:
Сребра, као блата!

Овде нашли грдну жилу
Од бакара сама,
(А публика радује се
Новим тепсијама).

Ево онде нашли гвожђа,
Још те како фина,
С друге стране опет гуде
Гласови од цина.

Метали су различни
И за разне грађе,
Кад се човек потруди
И олова нађе.

К'о што реко, сваки дан
Нове вести труби:
Метали се налазе
У земљини груди.

Налази се сребро, злато,
Олово и гвожђе,
Али уз те, требало би
Још нешто да дође.

Ти метали не могу
Свих изтребит' зала,
Осим тога треба и
— Брезових метала.

Уч—туглија.

Р е н.

Прође неки господин Новосадском пијацом, а једна га пиљарица освоји: „купите господине рена, видите како је крупан и прав“. „Каква ми је жена, не треба ми рена,“ одговори јој господин, и оде својим путем. — Тај исти господин обично говораше у дру-

штву: „у вароши живети па купити и носити сат, то је највећи луксус; а у вароши оженити се, то је највећа лудост.“

Ал' га је измађарио.

(„Збитије“ с бајског курза.)

Професор мађарске граматике: „Mi a főnév?“
Државни питомац, срп. учитељ: (громогласно као из пушке) A főnév iskolai bútor! . . .
(Општи смеј):

Само што краће.

Поп-Ј . . . се журио да оде што пре на свечарство. За то ће гукнути учитељу: дед да свршимо службу, ал само што краће.

Служба је овако ишла:

Поп—Ј . . . (журно) Благословено царство оца и сина и свјатаго духа и т. д.

Учитељ со слаткопјенијем одма: „Буди имја господне, благословено от ниње. —

Попа из олтара сав усплајирен: Зар тако наопако?

Учитељ: Па ја краће неznam.

Лако је њему.

Једном дође стари барон Сина на своје једно добро, (село.) Неки га његови јобаћи (подајници) дочекају те га послуже, и однесу му неке ствари у двор. Барон Сина извади једну форинту, и да им на поклон. (на вино.) Онда један од њих, рече му: „Ала, милостиви господине, кад смо пре вашег господина сина тако послужили, дао нам је десетицу на поклон.“ На то одговори б. Сина: „Драги моји, мој син има богатог оца, па може поклонити колико хоће, ал' мој је отац врло сиромак човек био, па ја не могу да чиним оно што мој син.“

Нема равноправности.

Зна се да је 1848. године изречена равноправност, (egyenlőség) за све сталеже. Једном дође нека сирота Словачкиња у Ст. Андреју код спахијнице Нешковићке да је за нешто замоли, па је све титулираше „урођена пана“. т. ј. благородна госпођо. Спахијница јој на то рекне: „Анча, немој ме више тако звати, јер сад смо сви једнаки, нема ту сад бољи ил' гори, сви смо равни, тако су велика господа на дијети свршила.“ Анча јој на то одговори: „ни смо милостива госпођо, сви једнаки и равни, него онакви, какав је ко и пре био; јер ви носите свилене хаљине и пијете кафу и сад као и пре; а ја идем на надницу и мучим се и сад као и пре.“

Шкодљиво је.

За ручком попије господар Сима неколико чаша пива. С њим ручаху жена му и двоје деце, но ови нису пили пива. После ручка рећи ће деца: Отац, ми би јабука и шљива! А отац ће на то: Не ваља на пиво јести јабуке и шљиве!

Лекарски савет у бирцузу.

„Знате, господине докторе, мене увек страшно боли глава, шта да радим?“ запитаће један од оних муштерија, што лекаре по бирцузи и по сокаци конзултирају.

„Па то ће најпаветније бити — одговори лекар да одете лекару, па да иштете од њега савета.“

У књижари.

„Молим пошто могу добити код вас књигу „Ведимира и Босиљку?“

— Кошта 80 новчића.

— Ху то је скупо. Него молићу онда да ми да-те само „Босиљку“ — ево 40 новчића.

И м е.

Попа. Човек треба све и сва да чини и да па-зи, да своје име сачува.

Парохијан. Па зар и онда, ако се зове Ухлирж?

Немили гости.

Неко се тужио, како му рођаци његови сваки час долазе у госте. „Тако — вели — имам ја неку тет-ку, која ми сваке године два пута долази у госте, а сваки пут остане код мене по шест месеца.“

Неће више да пије.

Ишао браца Панта пијан трештен из друштва кући, но не мога се дотурати до куће, него падне и остане код неке куће баш под олуком, а падала је киша. Уста су му дошла баш под олуку тако, да му је вода у уста падала. Браца Панта се није могао да разабере, него мислећи да је још у веселом друштву повиче: Бадава ви мени сипате, већу ја више да пијем!“

У с л у г а.

Неко сврне у један дућан, да пита трговца, где седи доктор. Трговац одговори: „Немам кога да остане у дућану, него ако ћете остати овде да пазите на дућан, ја ћу вас одвести доктору.“

Неки књижар вели:

„Ја видим да раскалашне књиге многи људи читају, а мало их купују, а напротив зборнике многи људи купују, а мало их читају.“

Шмркати лебац.

Неки старац који је од пића црвен нос имао, рећи ће своме унуку при ручку: „Једи синко доста леба, јер од леба буду румени образи.“ На то ће унук запитати деду: „Ти си ваљда много леба шмркао?“

Посмртни списи.

„Шта су то „посмртни списи“?“ запитају неко-га. Овај одговори: „То су књиге, што их је ко на-писао после своје смрти.“

Н А З Н А Њ Е.

По пресуди умољене г. г. пресудилаца, расписа-ну награду за најбољу хумореску добија г. Арон, од кога је у току првог полгодија ове год. било у „Стар-малом“ штампано више хумореска. Нека изволи јави-ти адресу, по којој да му пошаљемо награду од 30 ф.

А сада

расписујемо нове награде
за хумореске

које ће бити штампане у „Стармалом“ до краја ове године.

Најбоља хумореска биће награђена са 20—25 ф.

Друга, после ове најбоља, добиће награде 10—15 ф.

Пресудиоци биће сами претплатници „Стармалог.“ Од дана кад изиђе последњи овогод. број „Стармалог“ па до свет. Саве 1883. моћи ће сваки предплатник дати свој глас писмено и по већини тих гласова из-да ће се писцима горе означене награде.

Новије књиге и листови

које уредништво добива у замену.

Мали свет. Књижице за српску децу. Пише Чика Сте-ва. Издање са сликама парне штампарије Ник. Димитри-јевића у П. Саду. Свеска прва. Цена 20 новч.

Брка. Излази у Београду, сваке недеље. Стаје тро-месечно за Србију три динара, за стране земље 4 франка.

Ера. Лист за шалу, сатиру и забаву. Излази у Бео-граду једанпут недељно. Цена на три месеца: За Србију 3 динара, за иностранство на по године 3 фр. 50 п.

„СРПСКЕ ИЛУСТРОВАНЕ НОВИНЕ“

број 26-ти доносе

овај садржај: Забава: Шумарева ћерка. Приповетка из српскога живота. Књига друга од С. В. П. — Песме: Да ме љубиш (Х. Хајне), Источни рај (Х. Хајне). Чудна љубав (по Уланду) од Ст. Торбице. — Српске старине: Манастир Љубостиња, од Владислава Тителбаха. — Песме: Младићу на раскршћу од *β*. — Из природе: О предсказивању времена помоћу барометра, од М. П. — Путољци Х. од П. Ј. П. — Преводи: Асија, приповетка Ивана С. Тургењева. — Песме: Из „Махабарате“, превод Симе Поповића. — Уметност: Међународна уметничка изложба у Бечу. — Листак: Јеленска у Грацу, од Г. — Научне новости: Статистика, Минералогичка Народна здравље, Промет. — Српски уметници: Димитрије Аврамовић сликар од С. В. П. — Уз наше илустрације: Река, Слике из Црне Горе. — Књижевне белешке. — Смесице. — Уредништву листа „Видела.“ — Слике: Димитрије Аврамовић, сликар. — Манастир Љубостиња, цртао про ф. Владислав Тителбах. — Град Река — Моло. Град Река — Фиумара. — На цетињској пијаци.

„Српске Илустроване Новине“ излазе сваких 15 дана два пуна табака, а цена им је за Аустро-Угарску 4 фор. полугодишње или на 3 месеца 2 ф., за Србију и Црну Гору 12 динара полугодишње, односно 6 динара на 3 месеца а за друге крајеве цена је годишња 12 ф. односно 6 ф. полугодишње у банкама. Претплату у Србији примају све тамошње књижаре, а у осталим крајевима умољена гг. скупљачи. као и **Накладна штампарија А. Пајевића** у Нов. Саду.

ПОЗИВ.

Потписана штампарија као накладник најрапрострањенијег српског календара

„ОРЛА“

узима себи слободу учтиво позвати п. н. трговце и обртнике на анонсовање у истоме календару за год. 1883.

Укусно израђене огласе рачунамо:

Једну целу страну	фор. 24.—
„ $\frac{1}{2}$	„ 12.—
„ $\frac{1}{3}$	„ 9.—
„ $\frac{1}{4}$	„ 6.—
„ $\frac{1}{8}$	„ 4.—
„ $\frac{1}{16}$	„ 2.—

Огласе са страних језика преводимо бесплатно. При упису молимо за потпис фирме власника, ради наплате при предаји примерака, као и $\frac{1}{4}$ цене од износа.

„Орао“ се штампа и распродаје у 15.000 примерака, и према томе може се рећи да је ово најкориснија и најјефтинија прилика за свакога, који има што публици да огласи. **Штампарија А. Пајевића**

ДРУГО ИЗДАЊЕ

ОЦЕВИ И ДЕЦА

роман Ивана С. Тургењева

с руског превао

ВЛАДАН АРСЕНИЈЕВИЋ

Цена 1 фор, а ко више истих поручи, добија огроман књижарски рабат. Наручбине ваља упућивати **Штампарији А. Пајевића у Н. Саду.**

ЧИТАНКА

ЗА

ТРЕЋИ РАЗРЕД СРПСКЕ НАРОДНЕ ШКОЛЕ

ОДОБРЕНА

ОД СРПСКО-НАРОДНОГ ЦРКВЕНО ШКОЛСКОГ САВЕТА

УШЛА ЈЕ У ШТАМПУ

и биће готова за ову идућу школску годину.

Обраћајући пажњу г. г. школских старатеља и учитеља на ову нову књигу, препоручујемо уједно и остале школске књиге нашега ранијега издања, као: Буквар српски, тврдо укоричен 16 новч, Црквено-словенски буквар са читанком тврдо укоричен 16 новч. Читанка за други разред српске народне школе 24 новч. — које је књиге написао главни школски референт господин Др. Ђорђе Натшевић, а наша највиша школска власт: српски народни црквено-школски савет одобрио их је за употребу у нашим основним школама.

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписатој накнадној штампарији. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама. **Штампарија А. Пајевића у Н. Саду**

РЕД ШЛОВИДАЊЕ.

пошт. лађа

од 10.

до даље

почињући

Јуна.

наредбе.

У ЗЕМУН: сваки дан изузимајући понедељник у 5 сати после подне.

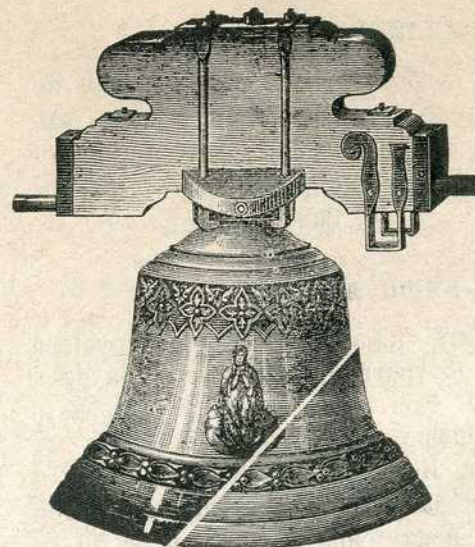
У ОРШАВУ и ГАЛАЦ: недељом, средом и петком у 5 сати после подне.

У ТИТЕЛ: недељом и средом у 5 сати п. п.

У БУДИМ-ПЕШТУ: сваки дан изузимајући петком у $\frac{1}{2}$ 11 сати пре подне.

У СВЕЗА са САВОМ: недељом и четвртком после 5 сати после подне. **ОДПРАВНИШТВО.**

ОГЛАСИ. ЗВОНА.

по најновијој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама хармонијски удешена а од најфинијег метала са најчистијом изработом.

4—5

Звоноливница ЂОРЂА БОТЕ СИНОВА